

ENVIRONMENTÁLNÍ FILANTROPIE

JAN DUŠEK

Mgr. JAN DUŠEK
Ředitel Integra Consulting, pracuje v DHP Conservation, spolupracuje s řadou nevládních, veřejných i soukromých organizací. Zabývá se zejména propojováním ochrany přírody s dalšími obory. Stál u zrodu FOP a je v něm aktivní po celou dobu jeho činnosti.

Motivace k poskytnutí peněžních prostředků na ochranu přírody se mohou odlišovat. Jsou kolem nás stovky tisíc úžasných lidí, kteří se neváhají uskromnit a poskytují, sice drobné, ale pro jejich rozpočet znatelné finance na podporu různorodých aktivit. Může jít o dary neziskovým organizacím, příspěvky do sbírek nebo podporu formou dobrovolnictví, kterou je možné vyčíslit i finančně. Dělají to z lásky k určitému místu, sympatií k charismatickým druhům živočichů a rostlin nebo pro sounáležitost s ochrannářským západem.

Dále tu jsou dárci, kteří se rozhodují věnovat částky pro většinu společnosti nedostupné. I Fórum ochrany přírody díky jednomu takovému daru mohlo v minulosti rozvinout své aktivity včetně vydávání tohoto časopisu. Tyto movité lidi, kteří poskytují své soukromé zdroje na ochrannářské účely, musí pohánět také silné přesvědčení, že potřebují společnost posílit z prostředků, které v jejím rámci získali.

Jsou zde také osoby velice bohaté, které by nemusely až do konce života řešit existenciální problémy. Ale právě proto je řeší, otázky po smyslu u nich silně rezonují a někteří si uvědomují, že právě pomoc přírodě může být cestou při hledání takového smyslu. Většinou neuvolňují peníze, aniž by se nepokusili jasně definovat, jak mají být dlouhodobě využívány, ale dávají jejich směřování jasný osobní otisk.

Jednou z forem nasměrování původně soukromého kapitálu jsou nadace. Jejich výrazným plusem je schopnost hospodaření a opakovaného investování zisku do filantropických, v tomto případě ochrannářských, aktivit. Pro fungování nadací je klíčové, nakolik zřizovatelé dále vstupují do jejich chodu.

Také řada firem se rozhodla uplatňovat principy společenské odpovědnosti a přistupuje k filantropickým akcím. Může se

jednat o prosté PR aktivity, cílený greening nebo skutečně nezištnou pomoc tam, kde je potřeba. Soukromé společnosti většinou dbají na udržitelnost projektů, které podporují. Moderním, i když spíše futuristickým, modelem podnikové uvědomělosti je také možnost započítávat si ochrannářská opatření do nefinančního výkaznictví stojícího na principech ESG (environmental, social, governance). I v Integra Consulting jsme se rozhodli k těmto aktivitám připojit a začali jsme za tímto účelem postupně kupovat pozemky lesního komplexu na našem oblíbeném Karvinsku. Jedná se o les ve svahu, který dlouhodobým zanedbáním péče trpěl mnoha neduhy, a to zejména rozvojem invazivního akátu. Letos jsme proto provedli nahodilě těžby stovek metrů krychlových suchých a schnoucích akátů, přičemž jsme ponechali spodní etáže lesa složené z dřevin přirozené dřevinné skladby (převážně javorů a jasanů). Příští zimu pak plánujeme pro podporu přeměny převažující funkce lesů další nahodilé těžby. Současně jsme se domluvili na využívání okrajové části lokality pro cyklisty, kteří zde mají trail a pomáhají nám s kontrolou stavu lesa.

Paleta environmentální filantropie je pestrá, barvy se na ní různě promíchávají a splývají, a je to tak dobře. Svou různorodostí poskytuje potřebné zdroje různorodým subjektům a na rozličné projekty, které by jinak ke škodě přírody a krajiny nebyly realizovány. Takový stav ukazuje, alespoň podle mého úsudku, na upevňování hodnot v naší společnosti. Jsem za to velmi rád a vděčný, každá další inspirace navíc může zapůsobit efektem sněhové koule. A to je velmi důležité v okamžiku, kdy se státu na vlastní závazky, v tomto případě péči o přírodní bohatství, financí ostudně nedostává nebo nejsou účelně využity.

